

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, Aprilis 4-edikén, 1829

Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Belgaország
Németország — Austria — Muszkaország — Olaszország — Törökország — Pótlás

Portugallia

Bővebb tudósítás a' D. Mig. hazamenetele' innepnapjáról, mely febr. 22-dikén esett. "Az innapi nagy készséget meglepő zivatar és nehéz-idő, reggeli 4 órakor kezdődött és estig tartott. Szörnyűség volt az. Számtalan házak' fedelét és sok templom dom-ját (kupol, kerek fedél) verte-le a' szélvész. A' kikötőből, sok hajót a' földre vetett, másokat felfordított. Végre, megüti a' VI. Joao liniahajó' nagy árbottzat a' menkő; és az azon találtató embereket, vagy a' menkő ölte-meg, vagy az árbotz' lezuhanása lapította széjjel. Az 1757-edikei földrengés-olta, nem volt Lissabon olyan pusztulásnak kitéve.

Lissabon, febr. 25. — A' Don Mig. haza-érkezése' esztendeje' innepének nem volt igen kedvező az ég. Rettenő mendörgés volt. Az elsőágyulövetre, következtek a' menkő-tsapások is, melyek közzül egy, a' VI-odik Joao liniahajót találta, 2 embert megölt, négyet megsebesített, és olyan károkat tett, hogy megjobbítására hónapok kívántatnak. A' nagy árbotzt szaggatta széjjel. Egy másik tsapott az Estrella szép klastromba, és olyan károkat tett, melyet többre betsúlnek 250,000 forintnál. D. Mig. a' két leány-testvérevel az anyatepomba ment délben; a' hol Macedo Páter a' maga' szokott tonusán predikál-

lott. Alig lehetett embert látni az úttzán. Következő nap' érkezett-meg a' Paketboot Londonból. A' Kapitány, egy újságkívánó Kérdezősködőnek azt mondja tréfából, hogy a' D. Mig. megemérettetését hozza Anglia', Frantzia- és Spanyolország' részéről. Ez a' tudósítás nyomon elterjed a' D. Miguelisták között, kik a' legnagyobb örömtől részegedtek-meg. Sőt a' Nemesség, még Queluzba is ment D. Miguelt szerentséltetni, ki egészen elálmélkodva, megköszönte, de azt mondja, hogy ő még semmi hivatali jelentést nem kapott. — Oportóban, elkezdettek az öldözést; felakasztottak már négyet; más 26-tot, ugyanazon halálra büntettek, és talán ki is végezték már őket. D. Miguelnek minden Tanátosai, főképpen a' Papok, hirteleni és számos halálos büntetést kívánnak. — Fayal sziget, D. Mariához adta volna magát, egy, Terceirából érkezett angl. kereskedő-hajó' Kapitánnya' szava szerint.

Spanyolország

Mádríd, mártz. 2. — Az ország-lószék katonákat szedet Amérikanak; sok háború-szeretők állanak-be: maga Caltania, többet adott 2000-nél. Azt mondják, D. Sebastián, a' Beyra Printzné' fia, veszen feleségül egy nápolyi Printz-asszonyt. — Zámora' vidéken egy kis lázadás esett, ezen kiáltás-közben: Éljen a' Király! éljen az Inquisitio!

Nagybritannia

London, mártz. 9. — A' katho-
likusok' politikai tökéletes emancipáció-
jok oly' nagy örömet szerez minden il-
lendőn gondolkodó protestansban, kivé-
vén az angl. fő-Egyház' magaserető fe-
lekezetét, mely soha - se volt igasságos,
nem is lessz, hogy, mindenütt tsak sze-
rentse - kívánást hallani a' nagy munka'
végre-hajtásán, és a' legszebb remény-
ségeknek, mint bizonyosoknak a' jövő-
dőre - tekintve, neki botsátják magokat.
Nagy problémát kellett az országlószék-
nek megfejteni, ú. m. minden statusjus-
beli különbséget az alattvalók között, a'
különböző hitvélekedések miatt, 's egy-
szersmind, a' Statusegyház' bátorságba-
tetele' minden törvényes jussaiban. — A'
bill, 5 szemügyet foglal magába, mely-
lyekből az, a' britannus nép' catholica
részére munkálkodik, azaz, a' polgári
szemügyet, az egyházi életet és a' neve-
lés' dolgát. Mint Statuspolgárok, egyfor-
mává tettek a' katholikusok minden más
alattvalókkal; mint egyházi Kösség, min-
den más protestans Kösséggel, — kivé-
vén az uralkodó Egyházat. A' britan-
nus katholikusnak jussa van Parlemtent-
tag-, Titkos Tanácsos-, Fő-Bíró-, Mi-
nister és a' legnagyobb földi és tengeri
Vezérség-Tisztséget viselni. Tsak a' Kan-
tzellarius-Lordság-Hívatalt, mely az ang.
hitvallással szorosan egybe van kötve,
és a' kir. Helytartóságot Írlandban, nem
lehet katholikusnak elfoglalni. Könnyen
megeshetik idő-vártatva, hogy ez a' Vi-
ce-királyság egészen eltöröltetvén, Gou-
verneur név alatt, akarmiféle keresztény
helyt-állhat. Egyházi tekintetben oly' sza-
bad az írlandus katholikus mint a' madár;
de az országlószék nem akar az ő' Pap-
jai mellett alkudozásba botsátkozni Ró-
mával — egy olyan statusprincipium,
mellyet itt minden teremtettt ember hely-

be-hágy. A' Laicusokra bizza ő ezt, va-
lamint minden protestans Kösségnél van,
az egy angl. Egyházon kívül, végezzék ők
dolgokat saját Papjaikkal De ez a' po-
litica, az írlandi Papság' salariumára-néz-
ve, koránt-sem vissza-húzzhatatlan; sőt
inkább, kiki által-láthatja, hogy a' nagy
rendszabásnak szükséges következtése, az
angl. Egyház' tulajdonának merseklése
fog lenni Írlandban, és ez a' módnél-
kül gazdag Egyház, bírtokának egy ré-
szét, kéntelen lessz a' katholikus Kössé-
geknek, saját Papjainak és iskoláinak tar-
tására, által-engedni. Jól tudják azt a'
Ministerek, hogy oda fog kimenni a' do-
log, melyet az igasság, sőt az uralko-
dó Egyház' haszna is kíván: de annyi-
ra vigyázok, hogy ezt, még-tsak távol-
ról-sem akarják mutatni. Ugyanígy te-
szen, minden politikai Felekezet a' Par-
lementben; jól tudván, hogy az idő meg
fogja annak idejében kívánni a' magáét,
's meg is nyeri azt, minden baj és lár-
ma nélkül.

Az írlandus katholikusok' statistiká-
jának egy kis, de nevezetes része, ez:
"Írland fel van osztva 4 Érsekségre és 22
Püspökségre. Az Armagh-i Érsekség,
melynek titularéja egy írlandi Primás' tu-
lajdonságát viseli, 's alatta vannak ezen
Püspökségek: Meath, Derry, Kilmore,
Ardagh, Cloghen, Raphoe, Doronconnor és
Dromore. A' Dublini Érsekség alatt van-
nak: Onory, Terns és Kildare. A' Cas-
heli Érsekség alatt: Kilaloe, Cork, Li-
mcrik, Cloyne-Ron, Walsford-Lismore
és Kerry. A' Tironne-i Érsekségtől füg-
genek, végre, ezek a' Püspökségek: Clon-
fert, Elphin, Kissala, Achury, Kilmad-
nagh-Kilfenora-Waren. — Az írlandus
katholikusok' száma: 5,510,000. A' Püs-
pökök' és Papok' tartása a' Diöcesiseken
fekszik. A' kathol. Klerusnak nints föld-
bírtoka, minden tekintetben úgy él és

ruházkodik, mint sok más helyen a' protestáns Pap. Bizonyos eskü által ki voltak a' katolikusok ekkorig mindenféle hivataltól zárva: de a' mostani újj és egy-, szerü eskü mellett, minden hivatalra, az említett kettőn kívül, felvétetnek.

A' ki az angl. Ministerium' mostani fekvését jól akarja képzelni, szükséges annak Írland' állapotjáról világos tudományt szerezni. Ezt a' termékeny szigetet, lakta annak kezdet-eredetében egy nép-törzsök, mely magát már igen korán kimutatta az ő' szelíd-lelküségé által, valamint éles elméje által. A' 4-^{ed}ik száz esztendő és a' kereszténység' behozása után, úgy üzték ott a' tudományokat, hogy annak jóltévő sugárai más országokra is elterjedtek. Midőn Írlandot, a' 12-^{ed}ik száz esztendő után, Anglia meghódoltatta, oly' keményen bántak annak lakosival, hogy még azt is felség-árulásnak tartották, ha valamelyik angl. lakos irlandus leányt vett feleségül. — VIII-^{adik} Henrik ott is Papának tette magát, valamint Angliában, midőn világi hatalmával a' papi hatalmat is egybe-kötötte. Az angl. Liturgiát fegyverrel próbálgatták Írlandba bevinni. Az elnyomattatás systemája, már most egyházi caractert vett magára, és tsupán csak az ottani katolikusok ellen volt szegezve. Az elnyomattatottak sokszor fogtak fegyverhez, a' nélkül hogy lántzaikat lerázhatták volna magokról. Megvertetéseket, földeiknek elfoglaltatása követte, mellyeket angl. letelepedőknek adtak. — Afféle 3-szori confiscatio által, I. Jákób, Cromwell és III. Wilhelm alatt, a' 11,042,000 hóldból álló mivelte föld, tsaknem egészen a' protestánsok' kezére jutott. A' katolikusok' kiűrtására, azt a' törvényt szerzették, hogy ezen hitet vallóknak ne legyen szabad protestánsok által bírt földet vásárolni;

hogy, minden katolikus fíjúnak, a' ki protestáns vallásra állott, szüleinek föld-birtokát, nyomon által kellett adni a' fíjának, 's több efféle. Ugy számlálják, hogy az ott lakó 5 millio katolikus, tsak ötvened-részt bírja az országnak; a' többi 49 részt mind protestánsok bírák. Kötelesek még az első, a' roboton és az adón kívül, a' protestáns Papoknak tizedet adni. Ha bírnak is katolikusok haszonbérben szántóföldeket; ez, tsak másod (sub)-árendálás által esik-még. Ezek a' másodos árendátorok osztán, nem tsak a' tulajdonosnak, hanem a' névvel-árendátornak is, annyit fizetnek, hogy nekik alig marad, a' miből éljenek. — A' katolikus Irlandusok' nagyobb része, nyomorúságos sár-kunyhóban lakik; melyben ember és barom együtt van. Van még ezen szegény irlandusoknak azon-kivül egy darabotska földök, melyben rendszerént pityókát (kolompért) termesztnek. E' mellett, tartani kell még nekik saját katolikus Papját; a' mi ugyan, tsak tetzés szerént esik-még; de még is minden fogyatkozás nélkül. Ekkorig, semmi helységbeli Hivatalt nem viselhetett a' katolikus. A' Státushivataloktól és Tisztségektől el voltak rekesztve ama' híres Testacta által. Ezek azok a' tehetetlenségek, a' mellyekről most a' katolikusok meg fognak szabadulni, 's a' Papok' tartását is a' státus fogja magára vállalni.

London, mártz. 10. — A' beursén nagy bizonyossággal beszéltek a' francia országlószék' meghatározásáról, hogy tavasz' nyíltával, egy erős hajó-osztályt, földi katonasággal fogna Algierba küldeni, hogy a' Dey-t, a' neki már gyakran híjjában feltett béke' feltételeinek elfogadására kényszerítse.

Miólta a' mi' fregatte-ink', mellyek az Açoreni vizeken a' portugalli mos-

tani Uralkodó' usurpált Királyszekének oly' fényes szolgálatot tettek, kikötőink-be győzelemmel vissza tértek, az itt Plymouthban és Portsmouthban még tartózkodó, az igasságos királyszek-örökséghez híven maradt portugalli Tisztek parantsolatot vettek Stubbs Generáltól a' Királyné' nevében, hogy haladék nélkül nyilatkoztassák-ki, Terceirában-menetelire ülnek-é fel hajókra, vagy pedig Rio-Janeírot választják téljoknak, minthogy brasíliai Tsászár ŐFge. határozása az, hogy semmi engesztelődésbe nem bocsátkozik, és semmi közbenjárást nem fogad-el, valámíg az Usurpator Portugalhiában uralkodik. Terceira láttzik tehát azon állás lenni, a' honnan D. Pedro' rendszabásai öttse ellen igazgattatni fogának, az alatt míg Brasilia fő-városában, ugyanazon végtárgyra egy portugalli legiót formálnak. Szerentsére', a' mi Ministériumunk, Frantzia- és Muszkaország két Kabinétja' meghatározott kinyilatkoztatása mellett, a' D. Miguel ellen elfoglalása ellen, nem esmérheti-meg ezt a' Printzet, a' nélkül, hogy a' legnagyobb visszálkodást ne húzná magára. E' szerént, a' Strangford Lord' alkudozásai, mellyek szerént D. Miguel a' királyszeiken megtartani, valami tserés engedések által, semmivé lettek. — Egy a' legnevezetesebb kérőlevelek között, mellyek a' Parlembentbe az emancipatio mellett bementek, az, mellyet ma, Grey Gróf 527 leghíresebb londoni Prokátor' és Törvénytudós alá-írásával beadott. Illyen kategóriájú Kérelmek főképpen azok, mellyek a' törvénytörzésre behatnak. — Menyire kezdi már kevesebbiteni az emancipatio' reméysége a' két hitvallás között volt gyűlölséget és szakadást, láthatni azon környületből is, hogy már amaz egy megbomlott Secta által meggyújtott protestáns yorki anya-temp-

lom' egy része' helyre-állítására, egy kath. nemes ember, the Hon. Mr. Petre, 200 f. Sterlinget írt alá; és hogy egy másik, kath. földbirtokos, pénzbeli számba-vehető adománnyán kívül, a' templom' felépítésére, a' maga' kőbányájátingyen engedte által.

Frantziaország

Páris, mártz. 11. — A' strassburgi Zeitung jelenti egy római levél szerént, febr. 25-ödikéről, az itt következő hírt, de a' melynek nem lehet hinni. "A' Kárdinál-Kollégiom, úgyláttzik, két felekezetre szakadt: egyiket vezérli az utolsó Statusminister, Bernetti Kárdinál, és segítik a' nápolji Kárdinálok; s ezek, nyilván ajánlják Pacca Kárdinált, ki VII-e-dik Piussal sokat szenvedett. Ezt, nagy Jesuitának tartják. — A' másik Felekezetnek, Giustiniani és Odescalchi Kárdinálok vannak előtte; mely minden római és egynehány spanyol Kárdinálból áll. Ezek Galeffi Kárdinálnak kedveznek; de a' ki ezen rangtól maga is szabadkozik: ha V-dik Sixtust nem akarja követni, és a' Jesuitákat, kiknek nem bártljok, fel nem ijeszteni. A' nagy Hatalmak' Követei nagyon mozognak; a' szanyolországi, napolji és brasíliai Követeiket nem tartják fontosoknak. Chateaubriand Úr is tsak újj sütemény még Rómában, ámbár nagy talentumokkal bír, ritka Társaságokban veszik-be; a' római Dámák nem fapatak a' román-írók eránt. Ez a' Minister nagyon várja a' frantzia Kárdinálokat; de a' kik tsak a' Conclave' számát nevelik: mert, Isoardon kívül, alig esmerik itt őket. — Nekünk Rómaiaknak, egy, egészen újj jelenet az, hogy sok nem-katholikus Udvar, nagyon fáradozik a' Pápa-választásban, és rendkívülvaló lépéseket teszen.

Belgaország

Egy igen fontos vetekedés vitorítot-

ta 2 hét-olta, a' belgiumi beszéllőszéket. Száz-ötven kérelem, az ország' minden részéből, számtalan alá-írásokkal, követte 1) Az esküttek' törvényszéke' intézetét, 2) A' Birák' letehetetlenségét, 3) A' Ministerek' számadolását 4) A' tanítás' szabadságát és a' Concordát' végrehajtását. A' második Kamara' mártz. 5-ödikei Ülésében, jelentette az Elölülő: "Azt a' javallatot vette Corverhoof és Le Hon Követektől, hogy a' Kamara a' mondotsintantziákat, tenné hivatali adressé Öfgéhez a' Királyhoz. Ere, elkészítette Le Hon Ur a' javallatot; Angillis Ur pedig igen nevezetes beszédet tartott felette. A' Ministerek igen tüzes ellenkezések' ellenére is, a' Le Hon' javallatját, helybe-hagyta a' Kamara 56 szózzattal 45 ellen.

Német ország

München, mártz. 16. — Terjed itt az az alkalmasint hihető hír, hogy egy, tegnap' érkezett Kurír a' bavarus királyi Követtől Rómában, azt a' fontos tudósítást hozta, hogy az újj Pápa' választása hirtelenebb végbe-ment volna, mint-sem gondolták, és Gregorio Kárdinálra esett az. Ez az ember volna az, kit a' köz-vélekedés, az ő' mérséklésére, böltsességére és tapasztalására-nézve nagy dolgok' folytatásában, mint legalkalmasabbat ezen nagy Hivatalhoz, kijegyzett, és a' kath. kereszténység, egy ilyen választást minden tekintetben szerentsésnek tarthat. E' szerént, mind az Egyháznak, mind a' politikának kívánnialehet, hogy ez a' tudósítás bizonyossá legyen. De, hát-ha tsak politikai javallat? — tsak akkor fogjuk kimondani felette, vélekedésünket.

Austria

Béts, mártz. 21. — Ö ts. k. ap. Fge, méltóztatott Pasta Judithnak, kegyelmesen megesmervén azon ritka vir-

tusát az éneklésben, mely ezen művésznek oly' nagy gráduiban tulajdona, és a' melynek ő, a' Fges Udvar' jelenlétében oly' tsudálkozásra méltó példáját adta, Öfge' első szoba-éneklője a' titult taxa nélkül adni, és a' legfelső kegyelemnek ezen nyilvánóságos jelét, egy különös, a' ts. k. Fő-Kamarás Czernin Gróf által kibotsátott udvari Végzésnélfogva kihirdetni.

Muszk ország

Az odessai Journal, a' már tudvalévőkön kívül, azt mondja Turno' megvétéléről: "A' Turno' megvétele annálfontosabb, mivel' egy erős hely' elfoglalása a' Dunán, bizonyossá teszi nyugoti Oláhország' bátorságát. Ezért parantsoltam-meg (a' 2-odik hadsereg' Fővezére) a' Kále vár' lerontását, kivéven a' Nicapoljal ellenben fekvő várszarvat. A' többi török ágyúkat Turnóba vitetem, hogy ezt a' várat jobban felkészítem, minekutánna 20, nagy-gojóbisu ágyút küldöttem volna, hogy ezt a' helylyet védelem-állapotba tegyem. Midőn ezen lett-dolgot tsászári Fgednek bejelentem, ide kell még tennem, hogy Langeron Gróf a' Geismar Báró, Gen.-Adjutans által kidolgozott bölts rendszabásokat egészen megigazolja.

Lessz dolga Tsapanoglunak, hogy mohon szerzett nagy hírt vissza szereze. Ő az, ú. m. ugyanaz a' Journal, kit Ásia' közepéről, a' muszka téli tábor' semmivé-tételére nagy bizodalommal a' Dunához szállítottak; de, nem egyszer látogatta már ötet meg Langeron Gróf. Minekutánna tőlle két várat elvett; már most, hajóseregetskéjét is felégette Nikápolj előtt. Két száz önkéntes vittevége ezt a' dolgot, Stepanoff Major' vezérlése alatt; mellyet itt most tsak azért említenk, hogy a' muszka katona' bátorságát említsük; midőn ezek az ő-ön-

kéntes felíratatásoknál csak-nem megverekedtek, hogy a' dologban részt vehessenek.

Egy, szabadsággal elbocsátott szolgáló a' Senatus' nyomtató-műhelyéből, Storosh Iwan Petrow nevezetű, feltartóztatott Nishnei-Nowgorodban, és, mint-hogy semmi írott bizonyossága nem volt; az ottani Gouvernemen't országlovszéke Sibériába küldötte őtet, letelepedésre. — A' kormányozó Senatus' Végzése által, máj. 17. 1828, a' Gouvernemen't Kormányoskének ezen Végzése, semmivé tétetett, ezen hozzá-tétellel, hogy Iwan Petrownak, vissza-útazására Perm-ből Pétervárra engedődött egy lóra számlált úti-költséget, a' nishnei-nowgorodi Gouv. kormányoszéke' Tagjai és Titoknokja, fizessék-le; mivel' ők ezen dologban ítéletet-hoztak, a' nélkül hogy a' szükséges tudakozódást elkövették volna. — A' Senatusnak ezen végzésére, ŐFge a' Császár, saját kezével, ezt a' parantsolatot írta: "A' vétkeseket keményen meg kell piroglatni; Petrownak pedig, azért hogy ártatlanul küldötték számkivetésbe, a' vétkesek' rovására 300 rubelt kell fizetni.

Olaszország

Róma, mártz., 7. — Azon ásásoknál, melyeket Chateaubriand Torre-Ver-gatánál folytatott, találtak, a' többek közt, 400 régi Denare-t, a' Trájánus, Decius, a' Saloninus' idejéig. Visconti Kavallér tudósítást fog arról tenni a' archeologica Társaságnál, minthogy egynehány ritka darab van közte.

Törökország

Egy marseillei Journál azt mondja febr. 5-ikán, Navarinból, hogy a' Maison Marquis' haza-jövetelét, Gen. Stab-jával és a' többi katonasággal együtt, bizonyosnak mondják. Tegnap költöztették hajóra a' 5-ik Vadász-reg. lo-vait. Nem minden lovat hoznak vissza

Frantziaországba, hanem csak százat, a' köz legényekéből és al-Tisztekéi között, 's 40-t a' Gen. Stábét. Mintegy 200, oda-marad, a' görög lovasság' részére. A' patrontáskát, karabéjt, pisztolt 's a' ló-szárszámot is mind ott hagyják. A' frantzia hadsereg jó-formán hagy oda Móréában Al-tisztjeiből, hogy a' Tisztek' és Altisztek' törőket a' rendes hadsereg-nek, kipótolják. A' Fabvier Óbester által össze hívatott újj katonákat kell ezek-nek tanítaniok. De, kevesen akarják a' frantzia szolgálatot elhagyni; és, hogy őket rá-vegyék, hogy egy-ideig az emberiség által megkívánt áldozatot tegyék-meg, nagy hasznót kellett nekik ígérni. Megtartják ők mostani rangjokat Franciaországban; az ő' fizetések görögországi egész szolgálatjuk' ideje alatt gyűldögél Frantziaországban, 's beszámolják nekik haza-jöttökkor. Görögországban, nem sokára nagyobb grádust ad nekik az Elölülő, mint a' mostani rangjuk minallunk, 's jövődre, nagy hasznokat ígér nekik.

Ellenben, a' Courrier français ezt írja Toulonból: "Bizonyosnak láttzik, hogy Maison Gen., kinek febr. közepe-táján el kellett volna mennie Görögországból, ellenkező parantsolatot vett: mert, Rohan-Chabot Úr, a' ki tegnap az Oise-n elvitorlázott, rendelést vett, hogy neki a' Marsalpáltzát, melyet Frantziaországban kellett vala' megkapnia, a' Király' nevében adja által. Esígy, egy része hadseregünknek Móréában marad; hanem, valjón szükséges-e egy 5--6 ezer emberből álló osztálynak egy frantziaországi Marsal? Mi tehát, nem hallgatván a' Messenger des Chambres' tagadására, azt hisszük, hogy Móréában, nagyobb hadsereget fognak felállítani. — A' Görögországban repdeső hírek között, az itt következő, halehetne hinni, igen

Fontos volna. "A' görög hadsereg" rendbe-szedésével megbízott Fabvier Obester, kinek gondja alá Frantziaország hónaponta 250 ezer frankot szánt-el a' mondott tzel folytatására, Capodistriás Gróf-fal így járt volna: Nem tettzene a' Fabvier' jelenléte az Elölülőnek, kit a' Görögök nem örömost látnak az országló-szék' kórmánnya' végén, a' ki, veszedelmet vár-magára a' Fabvier' népszerűtete miatt. Ugy ellene dolgozik tehát az Elölülő a' Fabvier' minden planuma' vég-re-hajtásának, hogy ez, elvesztvén kedvét és félvén valami nagy elleségeskedés-ől, vissza akar menni Frantziaországba.

A' Vajdaságokban köz-akarattal be-ésült Pahlen Gróf nemlétét nagyon sajnálják. Az új Elölülő, Zoltusin Gróf olyan embernek mutattja magát, ki saját rendeléseit, katonai szoros erőhatalom-mal akarja fontossá tenni. Bukurestben letette ő' a' Ghika Hg. által kineveztetett Metropolitát, Grigore-t, bivatálából; és az előbbi kormányozás' nyomozására ki-rendelt Biztosságot, ismét munkába in-dította. Grigore Metropolitát megfogták, és Mohilew-be akarják vinni. Titkos le-velezéssel vádolják őtet, egy török Ve-zérrel. — A' brailow-i és Galatzi ispo-táljokba, ha a' hírnek hihetni, nagy-számú megsebesedetteket hoztak volna túl-a'-Dunáról. Némellyek szerint, Vár-nánál, mások után, Silistriánál esett volna valami: de leghihetőbb az, hogy Bul-gariában (mintha mondaná: Londonban vagy Angliában), a' hol egyidő - ólta, sok török katonaság gyűlt össze, támod-lak volna meg a' Muszkákat.

Diebits Gen. megérkezett Jassyba, és minden muszka sereg' vezéreinek a' Duna' bal - partján parantsolatot adott, hogy magokat hirtelen szedjék össze, hogy környületek szerint, az ellenségeskedés, haladék nélkül lehessen kezdeni. Ezút-

tal, keményebben támodják-meg a' Törököket; 's azt hiszik, hogy a' Sultán, ebben a' táborozásban, kéntelennek fogja magát látni a' hékesség-kötésre, — ha, nem a' Muszka? A' Duna' bal - partján alig van valami Török, és a' giurgewoi várat, melyet a' Törökök, egyedül mag-gát bírják innen-a'-Dunán, minden ó-rán megtámodhattják. Egyszersmind, ha-jó - hídát akarnak közel ahhoz építeni, hogy a' szomszéd Rustsukot a' túlsó par-ton bekerítendő katonaság azon kapna ál-tal. — Jó legelője van már Bulgáriában a' lovasság' lovainak (mártz. 3), jobb, mint tavaj nyárközépen: a' mint meg-általjában Serviában is a' tavasz és a' nyár' eleje, a' legkedvezőbb esztendőszak, há-ború folytatásához. Ezt tehát alkalma-sint nem könnyen fogják elszalasztani; és kevés napok - múlva, fontos történetek-ről fogunk hallani. Paravadihoz közel, egy tsata történt volna, melyben a' Törökök nagy kárral szaladtak volna meg. Odessá-ban azt hihetik, hogy Greigh Adm. sok, e-leséggel terhelt török hajót fogott volna el.

Ancona, mártz. 6. — Vlocoi le-velek szerint, Tsavella Kapitány, ki az Ypsilanti Hg. seregének az eleit vezér-li, megverte volna a' Törököknek egy erős osztálját, Karpenissinál (a' hol a' derék Marco Bozari-t, mint fogjot, meg-ölték volt) egy igen tüzes tsatában. En-nek következéséül, Tsavella 8000 új ka-tonaságot kapott Ypsilanti Generáltól, maga' megerősítésére, 's állást - foglalt magának Fanarinál, a' Riso mellett (hegy, Thessaliában), Trikalához 3 órányira. Dentzel Gen. 6000 emberrel, elfoglalta Agrafá-t és Tatárná-t (Vlocához közel). Össze-került ő Isco és Gogo Kapitányok-kal, kik vele egy-kézre dolgoznának. — Church Gen. megvette Vonizza városát: nem sokára, a' vár feladását is remény-lik. Vonizzában, találtak 2000, rabszól-

gaságra vitt Görögöt. Ezen szerentsés eseteknél-fogva, már most nyitva van a' közösülés az ambrakiai tenger-öböl és Saloré szigetei között, és a' görög vár-véd elterül a' földön egész' Artáig. **Resid** Seraskier igen szoros állapotban van Janinában. A' muhamedanus Albanusok felállottak ő-ellene, mivel' Ismail-Beit megölette. — Egy török tsoportot, a' **Resid** Helytartója vezérlése alatt, mely megindult volt, hogy az áthénei várvednek segedelmet vigyen, megvertek a' Görögök, kik a' livadii szoros úton táboroztak. A' török Vezér, megverette-tése' bosszú-állásául, vissza-menetelével, kipusztított két falut. — Patrásból elvitortlázott az első frantzia szállítvány, 3000 ember, Toulonba, egy másik 5000, Navariannál ül hajóra. Maison Gen. megtiltotta a' görög hadseregnek a' további előre-nyomulást Atticában; és a' 3 szövetséges Hatalom' nevében, azt kívánta a' görög országlószéktől, hogy a' katonaság-küldéstől Candiaba, szünjön-meg. — Az ánglus Admiral a' maga' nemzete' minden hajójának megparantsolta, hogy Máltába, vonúljanak vissza.

Bukurestből írják, hogy ott, fébr. 18-dikán tartottak Tedeumot Turno' megvételéért. Akkor nap' este érkeztek-meg a' turnoi török fogjok 400-an, kiket Besarabiának indítottak. Másnap' reggel,

azon pillantatban, midőn a' Kaléban fog-ságba esett Ahmet Vezér Langeron Grófnál kávézott és dohányozott, érkezett-meg egy Kurir azon tudósítással, hogy "a' Nikápolj ágyúi alatt fekvő hajóse-reget a' Muszkák megégették." — A' Muszkák, tüzes gojóbisokat vivén kezekben, lopakodtak által a' Duna' gyenge jegén, a' hajókhoz. Mikor már a' Törökök észre-vették, késő volt; mert a' hajók egész lángban voltak. Híjjában tüzelt egy porond-ágyúpad; rárohanással vették azt el a' Muszkák, minekelőtte a' nikápolji várved amazoknak segedelmére jött volna. Még az ágyúkat is el akarták a' Muszkák hozni; de az első mindjárt a' jég-be szakadt, 's a' többivel felhagytak. — Minél - hasznosabb a' Muszkáknak ezen hajóse-reg' elpusztítása, annál-káro-sabb az a' Portának; és, nem nagy tsu-da lenne, ha Tsapanoglu a' fejével fi-zetné-ki a' kárt.

Pótlás

A' Nürnberger Korrespondent írja a' Weichseltől, mártz. 6-odikán: "Muszka-ország' belsőjéből jövő útazók, mind egy-formán azt beszéllek, hogy a' délnek tar-tó országúta-uk úgy tele vannak jövő-menő újj katonákkal, mint mikor a' nép a' leg-nagyobb vásárra tolakodik. Mindenütt tsak katona-tsapatokat látni. Számtalan remonte-lo-vakat vezetnek, kivált' Podoliából és Volhíniá-ból a' Vajdaságok-felé.

Státus papirosok' Foljamatja

	Béts,	Márt.	Ezüstpénzben			London, Már.	Ezüstpénzben		
			20	21	23		9	10	11
Bank-Oblig. 1.1/2 pC.	53.1/4	-	53.3/8	-	53.3/8	Consols, 3 pC.	- 86.7/8	- 86.7/8	- 86.3/4
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	97.3/16	-	97.11/32	-	97.5/16	Stocks-Prémie, Sh.	54-55	-	- 53-55
Roths. 1820, 100f. CP.	159.1/2	-	159.3/4	-	160.1/10	Brasiliai Bons	-	-	- 61.1/4
Partial. 1821. Ua.	124.	-	124.1/8	-	124.	Buenos-Ayresi	-	-	-
Bankaktia, 1000f. CP.	1091.7/10	-	1095.5/6	-	1092.9/10	Columbiai	-	- 18.1/2	-
Páris, Már.	11	-	12	-	13	Mexikói	-	- 24.1/2	- 24.
Consols 5 pC.	107.70	-	107.75	-	108.05	Portugalli	-	- 44.	- 44.1/4
Ugyanaz 3 pC.	78.20	-	78.05	-	78.35	Muszkaországi	-	- 94.1/2	- 94.3/4
Bank-aktia, 2000 Fr.	-	-	-	-	-	Görögországi	-	- 14	- 14.1/2